UDHËZIM
Nr. 7/1, datë 29.2.2012

PËR PËRGATITJEN E BUXHETIT VENDOR

Në përputhje me ligjin nr. 9936, datë 26.6.2008, neni 24 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", Ministri i Financave

UDHËZON:

1. Hyrje

Ky udhëzim përmban:

- tavanet përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm 2013-2015;
- transfertën e pakushtëzuar për njësitë e qeverisjes vendore;
- procedurat dhe afatet për përgatitjen e buxhetit afatmesëm 2013-2015;
- mënyrën e llogaritjes së transfertave të pakushtëzuara dhe të kushtëzuara për njësitë e qeverisjes vendore.

2. Tavanet përgatitore të PBA-së

- Tavanet përgatitore të PBA-së për çdo program miratohen nga këshilli i njësisë së qeverisjes vendore brenda muajit mars 2012.
- Kuadri ekonomik 2013-2015 përcakton kontekstin ekonomik për programin buxhetor afatmesëm 2013-2015. Ai pasqyron parashikime të treguesve ekonomikë dhe financiarë të buxhetit të njësisë së qeverisjes vendore për tri vitet e ardhshme, duke ofruar vlerësime të burimeve që njësia vendore do të ketë në dispozicion për të financuar shpenzimet e saj.
- Këto vlerësime sigurojnë bazën për njësitë e qeverisjes vendore për të përcaktuar tavanet e shpenzimeve të PBA-së.

3. Transferta e pakushtëzuar e njësive të qeverisjes vendore

- Niveli i transfertës së pakushtëzuar për vitet 2013-2015 (së bashku me të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore), financon funksionet dhe kompetencat që janë transferuar në pushtetin vendor deri në vitin 2012. Për transferimin e funksioneve që mund të bëhen në të ardhmen, niveli i transfertës së pakushtëzuar do të shtohet në varësi të funksioneve ose kompetencës së transferuar dhe faturës përkatëse të saj.

- Transferta e pakushtëzuar për vitin 2013 do të jetë afërsisht 3% më e madhe se transferta e pakushtëzuar nga buxheti i shtetit e vitit 2012, ajo e vitit 2014, 4% më e lartë se ajo e vitit 2013, dhe transferta e vitit 2015 do të jetë 4% më e lartë se ajo e vitit 2014.
- Transferta e pakushtëzuar për periudhën 2013-2015.

Në mijë lekë

Bashki/komunë/qark	2013	2014	2015
Bashki/komunë	11.084	12.130	12.234
Qark	1.096	1.200	1.210
Totali	**12.180**	**13.330**	**13.444**

4. Procedurat dhe afatet për përgatitjen e PBA-së

- Kalendari i përgatitjes së PBA-së miratohet nga kryetari i grupit për menaxhim strategjik (GMS) së njësisë së qeverisjes vendore.
- DEMP-të, paraqesin kërkesat buxhetore dhe kërkesat shtesë sipas programit te nëpunësi autorizues i NjQV-së brenda datës 15 maj 2012.
- Kërkesat buxhetore të dorëzuara te nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes vendore vlerësohen dhe miratohen nga GMS-ja e NjQV-së.
- Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes vendore paraqet pranë këshillit të njësisë së

qeverisjes vendore dokumentin e PBA-së 2013-2015, të miratuar nga GMS-ja, brenda datës 15 qershor 2012.

- Afati i dorëzimit të kërkesave buxhetore, bashkë me kërkesat shtesë nga drejtuesi i ekipit të menaxhimit të çdo programi te nëpunësit autorizues të njësisë së qeverisjes vendore është 15 maj 2012.

- Kurset e këmbimit për vitet 2008-2011 dhe parashikimi për vitet 2013-2015, jepen si më poshtë:

Nr.	Monedhat	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Kurs i këmbimit mesatar lekë/USD	83.9	95	103.9	100.9	102	102.5	104	104
2	Kurs i këmbimit mesatar lekë/euro	122.8	131.6	137.7	140.5	139.7	140	140	140.5

- Dokumenti i programit buxhetor afatmesëm 2013-2015 dërgohet në këshillin e njësisë së qeverisjes vendore në muajin qershor.

- Brenda datës 1 qershor çdo njësi e qeverisjes vendore duhet të dërgojë në Ministrinë e Financave, me shkrim dhe në rrugë elektronike, formularin nr. 1 “Parashikimi i të ardhurave për periudhën 2013-2015” dhe formularin nr. 2 “Parashikimi i shpërndarjes së burimeve financiare për periudhën 2013-2015”, të shoqëruar me një relacion për mënyrën e llogaritjes së PBA-së (bashkëlidhur gjeni këta formularë).

5. Mënyrat e llogaritjes së transfertave, të pakushtëzuar dhe të kushtëzuar për njësitë e qeverisjes vendore

5.1 Transferta e pakushtëzuar

- Kriteret dhe koeficientët e formulës së shpërndarjes së transfertës së pakushtëzuar për vitet 2013-2015 do të jenë po ata të vitit 2012.

-Në bazë të shifrave të mësipërme të këtij udhëzimi, çdo njësi e qeverisjes vendore mund të bëjë në mënyrë individuale llogaritjen e nivelit të transfertës së pakushtëzuar.

Shembuj mbi llogaritjen e transfertës së pakushtëzuar

Koeficientët dhe metodika e përdorur më poshtë janë ato të vitit 20XX, të cilat do të jenë të vlefshme edhe për llogaritjen e periudhës 20XX-20XX
Grandi i përgjithshëm
Kriteri i popullsisë 70%= 8.855 milionë lekë
Kriteri i sipërfaqes së komunës 15%= 1,897 milionë lekë
Kriteri i shërbimeve urbane të bashkisë 15%= 1,898 milionë lekë
Llogaritja e transfertës së pakushtëzuar për bashkinë X
Informacion i përgjithshëm:
- Popullsia 56 297 banorë
- Të ardhura nga taksat e veta (taksa e biznesit të vogël+taksa e mjeteve të përdorura) në bashkinë X janë 1,200 lekë/frymë
- Të ardhura nga taksat e veta (taksa e biznesit të vogël+taksa e mjeteve të përdorura) në shkallë kombëtare janë 701 lekë/frymë
- Popullsia në shkallë kombëtare 4,268,984 banorë
- Popullsia urbane gjithsej 2,350,090 banorë
Llogaritja e grandit të përgjithshëm
1. Popullsia (56,297 banorë/4,268,984 banorë në shkallë kombëtare) = 0,0131 koeficienti i popullsisë. Nga kriteri i popullsisë bashkia X përfiton ((0.0131x8,855 milionë lekë)=116,774 mijë lekë.
2. Pjesa që i takon nga koeficienti i shërbimit urban (56,297 banorë/(2,350,984 popullsi që jeton në zonat urbane në shkallë kombëtare))=0.0239 koeficienti i shërbimeve urbane. Nga kriteri i shërbimeve urbane kjo bashki përfiton (0.0239 x 1,898 milionë lekë)=45,449 mijë lekë. Bashkia X, nga aplikimi i kritereve të mësipërme përfiton grand të përgjithshëm (116,774 + 45,449)=162,223 mijë lekë.
Ekuilizimi fiskal
3. Kapaciteti fiskal nga taksa e biznesit të vogël dhe taksa e automjeteve është 1,200 lekë/frymë. Mesatarja në shkallë kombëtare është 701 lekë/frymë. Diferenca në krahasim me atë në shkallë kombëtare (1,200-701)=+499 lekë/frymë. Çdo bashki dhe komunë me një të ardhur për frymë më të madhe se mesatarja nacionale, do të kontribuojë 25% të diferencës për ekualizim fiskal, në raport me popullsinë e saj; kjo shumë zbritet nga llogaritja fillestare e grandit. Çdo bashki dhe komunë që është më poshtë se sa mesatarja nacionale, do të kompensohet për 25% të kësaj diference në raport me popullsinë e saj; kjo shumë i shtohet llogaritjes fillestare të grandit. Në rastin e konkret, bashkia X do të kontribuojë për arsye të kapacitetit fiskal më të lartë se ajo në shkallë kombëtare me (((499x56297 banorë)/1000)x(25/100)))=28,092 mijë lekë, që do të thotë se grandi bëhet (162,223-28,092)=134,131 mijë lekë.
Rregullimet tranzitore
4. Grandi i përgjithshëm pas kapacitetit fiskal duke i shtuar taksën e biznesit të vogël dhe taksën e automjeteve është 67,556 mijë lekë.
5. Grandi për vitin 20XX, pas kryerjes së kompensimeve dhe shtesave gjatë vitit është 130,250 mijë lekë.
6. Diferenca nga krahasimi me vitin 20XX, është (134,131-130,250)=+3,881 mijë lekë.
7. Kufiri i sipërm i rritjes është +7%, në rastin konkret bashkia ka +3% dhe për rrjedhojë nuk i bën zbritje, sepse është brenda mesatares në shkallë kombëtare.
8. Grandi i përgjithshëm i bashkisë X është 134,131 mijë lekë.
Transferta e pakushtëzuar për këshillat e qarqeve
Transferta e pakushtëzuar për qarqet është ndarë në dy pjesë:
- Grandi i përgjithshëm (1,175x99) 99%=1,163 milionë lekë

- Fondi i kompensimit për qarqet (1,175x1)	1%=12 milionë lekë
Grandi i përgjithshëm	
Shuma fikse	10%= 11,630 mijë lekë (për çdo qark)
Popullsia	28%= 32,563 mijë lekë
Treguesi gjeografik	30%= 34,890 mijë lekë
Koeficienti i rrugës	32%= 34,890 mijë lekë
- Llogaritja e transfertës së pakushtëzuar për qarkun X	
Informacion i përgjithshëm:	
- Popullsia 112,050 banorë	
- Popullsia në shkallë kombëtare 4,268,984 banorë	
- Treguesi gjeografik “M” (malore)	
- Pesha gjeografike “5”	
- Pesha gjeografike gjithsej në shkallë kombëtare “32”	
- Gjatësia e rrugëve rurale rajonale që menaxhohen nga 12 qarqet 4289 km.	
- Gjatësia e rrugëve rurale rajonale që menaxhohen nga qarku X 346 km	
Llogaritja e grandit të përgjithshëm	
1. Shuma fikse që i takon këtij qarku (11,630 mijë lekë/12 qarqe)=1,358 mijë lekë	
2. Pjesa që i takon nga popullsia (112050 banorë/4,268,984 banorë në shkallë kombëtare)=0,02624 koeficienti i popullsisë. Nga kriteri i popullsisë, qarku X përfiton (0,02624x32,563 mijë)=8,546 mijë lekë	
3. Pjesa që i takon nga treguesi gjeografik (5/32)=0,1563 koeficienti gjeografik. Nga kriteri i treguesit gjeografik, qarku X përfiton (0,1563x34,890 mijë lekë)=1,964 mijë lekë	
4. Pjesa që i takon nga koeficienti i rrugës (346/4289)=0,0807 koeficienti i rrugës. Nga kriteri i koeficientit të rrugës, qarku X përfiton (0,0807x34,890 mijë lekë)=2,815 mijë lekë	
Qarku x përfiton grand (1,358+8,546+1,964+2,815)=14,683 mijë lekë	

5.2 Transferta e kushtëzuar

- Transferta e kushtëzuar parashikohet në programin buxhetor afatmesëm 2013-2015, për financimin e shpenzimeve për funksionet e deleguara. Sipas akteve ligjore në fuqi, funksione të deleguara në pushtetin vendor janë shërbimi i gjendjes civile, mbrojtja dhe administrimi i tokës, qendra e regjistrimit të bizneseve.

- Shuma e transfertave të kushtëzuara do të jetë rezultat i shpenzimeve sipas artikujve për çdo aktivitet që kryhet në zbatim të funksioneve të deleguara ose të përbashkëta. Parashikimi i zërave të pagave sigurimeve shoqërore dhe shpenzimeve operative dhe të mirëmbajtjes do të bëhen në përputhje me aktet ligjore në fuqi për zërat përkatës.

6. Ndjekja e procesit dhe mbështetja këshillimore

- Ministria e Financave, në kuadër të mbështetjes këshillimore për përgatitjen e PBA-së 2013-2015, vë në dispozicion për çdo njësi të qeverisjes vendore, adresat e e-mailit:

fibrahimi@minfin.gov.al dhe jmemaj@minfin.gov.al

7. Të tjera

- Për sqarime të mëtejshme përveç këtij udhëzimi, mund të përdorni për analogji edhe udhëzimin nr. 7, datë 29.2.2012 “Për përgatitjen e buxhetit afatmesëm 2013-2015”.

MINISTRI I FINANCAVE
Ridvan Bode